

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul central)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13
e-mail: jbotanica@justice.md; tel.: /+373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

Dosar nr. 2-10019/25

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28

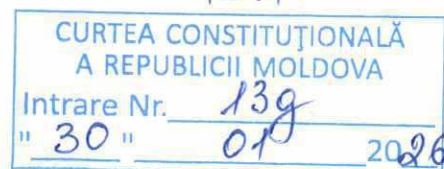
Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 28 ianuarie 2026 și sesizarea ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor stabilite la art. 1662 alin.(2) din Codul Civil al Republicii Moldova, ridicată la cererea depusă de reprezentantul reclamantului, Covalenco Dumitru, avocata Dicusar Tatiana, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Covalenco Dumitru, prin intermediul reprezentantului, avocata Dicusar Tatiana împotriva B.C. "VICTORIABANK" S.A., intervenient accesoriu "INOXPLUS" S.R.L., în procedura simplificată a falimentului, cu privire la constatarea nulității absolute a clauzelor abuzive din contractele de acordare a liniei de credit și a clauzelor abuzive din acordurile adiționale la contractul de fidejusiune.

Anexă: Sesizarea Curții Constituționale cu anexe pe 21 file;

Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 28 ianuarie 2026 pe 3 file.

Vicepreședinte interimar
al Judecătoriei Chișinău (sediul central)

Arhip Alexandru

Către: Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Adresa: mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu 28

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

a textului “Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului” prevăzut de art. 1662 alin. (2) Codul Civil al Republicii Moldova

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume: Covalenco****2. Prenume: Dumitru****3. Adresă (va fi anonimată):****4. Telefon, e-mail (vor fi anonimizate):****5. Reprezentant (dacă este cazul): Avocat, Dicusar Tatiana**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

La data de 12 mai 2025, Covalenco Dumitru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva B.C. „Victoriabank” S.A., privind constatarea nulității absolute a clauzelor abuzive din contractul de acordare a liniei de credit și a clauzelor abuzive din acordurile adiționale la contractul de fidejusiune.

Prin încheierea judecătorească din 19 mai 2025 instanța de judecată a acceptat în procedură contencioasă cererea de chemare în judecată.

Potrivit cererii:

SRL „Inoxplus” a beneficiat de 4 credite de la BCR Chișinău S.A., după cum urmează:

1. Linie de credit în sumă de 17 150 000 MDL, acordat în baza contractului de acordare a Liniei de Credit nr. CB/139 din 02.05.2018;
2. Linie de credit în sumă de 5 000 000 MDL, acordat în baza Liniei de Credit nr. BCR/46-13 din 04.11.2021;
3. Linie de credit în sumă de 3 000 000 MDL, acordat în baza Liniei de Credit nr. BCR/46-14 din 08.06.2022;
4. Linie de credit în sumă de 7 900 000 MDL, acordat în baza Liniei de Credit nr. BCR/46-16 din 29.12.2022;

Covalenco Dumitru în temeiul contractului de fidejusiune nr. CB din 30.04.2019, modificat și completat ulterior (în continuare contract de fidejusiune) și-a asumat obligația față de reclamantul BCR Chișinău S.A. să răspundă solidar cu compania „Inoxplus” SRL, pentru obligațiile asumate de către acesta din urmă.

1. **Conform contractului de acordare a liniei de credit nr. CB/139 din 02.05.2018**, pct. 1.2. Suma linie de credit este de 450 000 lei cu scadență la data de 01.05.2019.

Conform contractului de fidejusiune nr. CB/139-D din 30.04.2019, pct.1.1.Fidejutorul își asumă obligația față de Creditor...: Linia de Credit CB/139 din 02.05.2018 (scadentă la 01.05.2021), iar conform pct. 1.2. Fidejutorul răspunde solidar cu Debitorul față de Creditor în limita: 1) 650 000 lei (linia de credit).

Constatăm faptul că, majorarea liniei de credit nr. CB/139 din 02.05.2018 a avut loc prin Acordul Adițional nr.2 la Contractul de acordare a liniei de Credit nr. CB/139 din 02.05.2018, din data de 30.04.2019.

Astfel, contractul de fidejusiune încheiat la data de 30.04.2019 deja a fost inclus suma majorată a liniei de credit CB/139 din 02.05.2018.

Prin acordul adițional nr. 2 din data de **09.11.2019** la contractul de fidejusiune nr. CB/139-D din 30.04.2019 nr., pct. 2 lit. a) Punctul 1.1.obligației principale și anume: Creditele și Garanțiile Bancare în sumă de: **800 000 lei** (astfel este o nouă majorare a liniei de credit nr. CB/139 din 02.05.2018).

Prin acordul adițional nr. 3 din data de **25.09.2020** la contractul de fidejusiune nr. CB/139-D din 30.04.2019 nr., pct. 2 lit. a) Punctul 1.1.obligației principale și anume:

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Creditele și Garanțiile Bancare în sumă de: **18 500 000 lei** (astfel este o nouă majorare a liniei de credit nr. CB/139 din 02.05.2018).

2. **Conform contractului de acordare a liniei de credit nr. BCR/46-13 din 04.11.2021**, pct. 1 Plafonul și valuta linie de credit este de 5 000 000 lei cu scadență la data de 03.11.2023.

Prin acordul adițional nr. 5 din data de **04.11.2021** la contractul de fidejusiune nr. CB/139-D din 30.04.2019 nr., pct. 1.1 În temeiul prezentului Contract fidejutorul își asumă obligație față de creditor în temeiul- Contractului de credit (linie de credit) nr. BCR/46-13 din 04.11.2021, pct. 2 lit. A) linie de credit în sumă de **5 000 000 lei**.

3. **Conform contractului de acordare a liniei de credit nr. BCR/46-14 din 08.06.2022**, pct. 1 Plafonul și valuta linie de credit este de 3 000 000 lei cu scadență la data de 07.06.2024.

Prin acordul adițional nr. 7 din data de **08.06.2022** la contractul de fidejusiune nr. CB/139-D din 30.04.2019 nr., pct. 1.1 În temeiul prezentului Contract fidejutorul își asumă obligație față de creditor în temeiul- Contractului de credit (linie de credit) nr. BCR/46-14 din 08.06.2022, pct. 2 lit. A) linie de credit în sumă de **3 000 000 lei**.

4. **Conform contractului de acordare a liniei de credit nr. BCR/46-16 din 29.12.2022**, pct. 1 Plafonul și valuta linie de credit este de 7 900 000 lei cu scadență la data de 28.12.2024.

Prin acordul adițional nr. 8 din data de **29.12.2022** la contractul de fidejusiune nr. CB/139-D din 30.04.2019 nr., pct. 1.1 În temeiul prezentului Contract fidejutorul își asumă obligație față de creditor în temeiul- Contractului de credit (linie de credit) nr. BCR/46-16 din 29.12.2022, pct. 2 lit. A) linie de credit în sumă de **7 900 000 lei**.

- Prin acordul adițional nr. 9 din data de **24.08.2023** la contractul de fidejusiune nr. CB/139-D din 30.04.2019 nr., pct. 1.1 În temeiul prezentului Contract fidejutorul își asumă obligație față de creditor în temeiul

- Contractului de acordare a Linie de credit nr. CB/139 din 02.05.2018 (scadență 24.08.2025), conform pct. 2 lit a) punctul 1.2 linie de credit 17 150 000 lei.

- Contractului de credit (linie de credit) nr. BCR/46-13 din 04.11.2021 (scadență 03.11.2023), conform pct. 2 lit a) punctul 1.2 linie de credit 5 000 000 lei.

- Contractului de credit (linie de credit) nr. BCR/46-14 din 08.06.2022 (scadență 07.06.2024), conform pct. 2 lit a) punctul 1.2 linie de credit 3 000 000 lei.

- Contractului de credit (linie de credit) nr. BCR/46-16 din 29.12.2022 (scadență 28.12.2024, conform pct. 2 lit a) punctul 1.2 linie de credit 7 900 000 lei.

BCR Chișinău S.A. (actual BC „Victoriabank” S.A.) a încheiat cu persoana fizică Covalenco Dumitru acorduri adiționale la contractul său de fidejusiunea care din 2019 până în 2022 a supraîndatorat cet. Covalenco Dumitru cu acorduri adiționale, ne fiind verificată dacă persoana fizică deține careva bunuri pentru a avea posibilitatea rambursării datoriilor „INOXPLUS” SRL, fără a explica efectele fidejusiunii, fără a oferi posibilitate acestuia de a negocia clauzele din contractul de fidejusiune. Observăm că Banca nu a solicitat de la intervenientul accesoriu de a –și instituit în favoarea Băncii alte ipotece sau gajuri, de a-și asigura real restituirea banilor, dar în mod neîntemeiat a pus în sarcina lui Covalenco Dumitru această povară, ne avînd la bază o evaluare a capacității a ultimului de a rambursa creditele.

Lipsa explicațiilor privin efectele fidejusiunii și consecințele semnării de către fidejutor a acordurilor adiționale la Contractul de fidejusiune nr.CB/139-D din 30.04.2019

În conformitate cu prevederile articolul 1663 Cod Civil al RM Obligațiile precontractuale ale creditorului:

(1) Înainte de asumarea fidejusiunii, creditorul are obligația de a explica potențialului fidejutor următoarele:

- a) efectele generale ale fidejusiunii preconizate; și
- b) riscurile concrete la care se expune fidejutorul, conform informațiilor disponibile creditorului, având în vedere situația financiară a debitorului.

(2) În cazul în care creditorul cunoaște sau are motive să cunoască faptul că, din cauza unei relații de încredere dintre debitor și fidejutor, există un risc semnificativ că fidejutorul nu își asumă fidejusiunea în mod liber sau fiind informat adecvat, **creditorul are obligația de a constata că fidejutorul a primit consultații independente.** Modalitățile de a constata că fidejutorul a primit consultații independente se stabilesc de Guvern.

Dacă, în general, nu au fost acordate aceste informații, fidejutorul poate cere desființarea fidejusiunii în orice moment – art. 1663, alin. (4) Cod Civil.

Astfel, întocmirea unui înscris, prin care fidejutorul recunoaște că a luat act de aceste informații, este una concludentă. Analizând materialele dosarului un astfel de înscris lipsește, iar acordurile adiționale semnate ulterior ne fiindui comunicat prevederile inițiale și specificate în art. 1663 alin. (1), (2) Cod Civil.

Conform art. 1628 alin. (2) Cod Civil Fidejusiunea este obligația garantului (fidejutorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată.

Urmare a normelor relatate supra în coraport cu probele Banca nu a efectuat corespunzător bonitatea debitorului “INOXPLUS” SRL, iar prin acordurile adiționale la toate creditele a majorat substanțial atât plafonul și valuta liniei de credit, a majorat substanțial rata dobânzii și alte costuri, nu a verificat bonitatea fidejutorului a supraîndatorat nejustificat și neîntemeiat fără notificare prealabilă și o explicare corespunzătoare a fidejutorului.

Conform art. 679 alin. (1) Cod Civil al RM, prevede că contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale. Alineatul 2 al acestui articol prevede, că sunt esențiale clauzele care sunt stabilite prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia dintre părți, trebuie realizat un acord.

Totodată prin referința înintată de către BC. “VictoriaBank” S.A. (succesorul de drepturi a BCR Chișinău S.A. devenind BC. “VictoriaBank” S.A.) menționează faptul că, banca nu a avut obligația de a respecta clauza art.1663 alin. (1), lit. a), b), alin. 2) Cod Civil din considerentul că, acest articol face parte din **Secțiunea a 5-a, capitolul Dispoziții speciale privind garanțiile personale acordate de consumator, iar conform art.1662 alin. (2) Cod Civil** Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat,

acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului.

Art. 1662 alin. (2) Cod Civil, lezează substanțial drepturile persoane care are calitatea de administrator al companiei care a contractat creditele, iar persoana fizică ne avînd posibilitate în virtutea acestei norme de a beneficia de prevederile art.1663 Cod Civil.

Astfel, BC. „VictoriaBank” S.A. menționează că cităm “Covalenco Dumitru are calitatea de administrator și fondator al debitorului SRL “Inoxplus”, fapt ce determină în norma legală din secțiunea respective nu se referă la speță”.

Drept urmare, considerăm că prevederile art. 1662 alin. (2) Cod Civil “*Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului, sunt abuzive*, iar Capitolul a 5-a Secțiunea a 5-a, capitolul Dispoziții speciale privind garanțiile personale acordate de consumator, urmează a fi aplicate tuturor fidejusorilor indiferent dacă au calitatea de consumator, fondator, asociat etc.

C. Obiectul sesizării³

2. Solicităm a declara neconstituțional a textului “Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului” prevăzut de art. 1662 alin. (2) Codul Civil al Republicii Moldova.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *ratione materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoare:

Articolul 16

Egalitatea

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

- (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

Articolul 1

Statul Republica Moldova

- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 135

Atribuțiile

- (1) Curtea Constituțională:
 - a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;
 - b) interpretează Constituția;
 - c) se pronunță asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;
 - d) confirmă rezultatele referendumurilor republicane;

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

e) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova;

f) constată circumstanțele care justifică dizolvarea Parlamentului, demiterea Președintelui Republicii Moldova sau interimatul funcției de Președinte, precum și imposibilitatea Președintelui Republicii Moldova de a-și exercita atribuțiile mai mult de 60 de zile;

g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție;

h) hotărăște asupra chestiunilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid.

(2) Curtea Constituțională își desfășoară activitatea din inițiativa subiecților prevăzuți de Legea cu privire la Curtea Constituțională.

Articolul 140

Hotărârile Curții Constituționale

(1) Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate.

Prevederile relevante ale dreptului internațional

a) Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

ARTICOLUL 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. 2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată.

ARTICOLUL 13

Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

ARTICOLUL 14

Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

B) Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale Paris, 20.III.1952

Articolul 1

Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Privind admisibilitatea prezentei sesizări

În conformitate cu prevederile art. 134 din Constituția, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova. Curtea Constituțională garantează supremația Constituției. Conform competențelor stabilite de art. 135 din Legea Supremă, Curtea Constituțională exercită controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului.

Prezenta sesizare, se referă la legea care impune dublă restricție de acces la justiție și din aceste considerente lezează substanțial drepturile fundamentale ale omului.

În speța relatată supra se contestă că consumator- nu poate fi fidejutor care are calitatea de administrator al persoanei juridice. Nu poate avea garanțiile stabilite pentru categoria de consumatori.

Drept urmare, considerăm că prezenta sesizare îndeplinește condițiile de admisibilitate și urmează a fi examinată în fond.

Privind aspecte de fond

Astfel, prin adoptarea art.1662 alin. (2) Cod Civil, Parlamentul a emis o normă care nu respectă principiile dreptului de acces la justiție, protejarea tuturor categoriilor de consumatori și persoane fizice și dreptul la proprietate privată și protecția acesteia, fapt care încalcă mai multe drepturi fundamentale prevăzute de Constituție.

Articolul 1662 din Codul Civil reglementează domeniul de aplicare al garanției personale (fidejusiunii) încheiate între un garant (consumator) și un creditor profesionist, stabilind că se aplică normele privind protecția consumatorilor, dar cu excepții pentru garantul care este membru, acționar sau are influență asupra debitorului, ne fiind considerat vulnerabil.

1. Încălcarea principiului egalității (art. 16 Constituție)

Art. 1662 Cod Civil tratează diferit două persoane fizice aflate în aceeași situație juridică – semnarea unui contract de fidejusiune. Simplul fapt că fidejutorul este „administrator” sau „asociat” nu justifică excluderea protecției.

Astfel, prin norma la art. 1662 alin. (2) se asigură că garanțiile personale nu pot ocoli protecția consumatorului, dar face distincție între garantul consumator obișnuit și cel "insider", care, prin legătura cu debitorul, nu beneficiază de aceeași protecție. Fidejutorul este tratat mai defavorabil decât debitorul, deși nu beneficiază de credit.

Raportînd la calitate de debitor care beneficiază de fonduri, are posibilitatea negocierii, este informat detaliat. Fidejutorul nu primește beneficiu, nu participă la negocieri, nu are drept legal la consultanță independentă.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Excluderea este arbitrară, întrucât:

- a) Calitatea de administrator nu schimbă natura personală a obligației de fidejusiune.
- b) Fidejutorul persoană fizică suportă riscuri identice, indiferent de funcția formală în societate.
- c) Legea creează o categorie de persoane fizice mai puțin protejate fără justificare obiectivă.

Drept urmare, norma este discriminatorie.

2. Încălcarea dreptului la informare și previzibilitate (art. 23 Constituție)

Prin eliminarea obligației de informare prevăzută în art. 1663 CC, persoana fizică:

- Nu primește explicații asupra riscurilor.
- Nu cunoaște efectele garanției
- Nu știe situația financiară a debitorului
- Nu poate evalua consecințele asumării obligației

În cazul de față, în dosarul Covalenco Dumitru, banca nu a încheiat nici un înscris privind consimțământul informat, ceea ce confirmă efectele negative ale normei contestate.

3. Încălcarea dreptului la proprietate (art. 46 Constituție)

Art. 1662 alin. (2) Cod Civil permite creditorilor să: impună obligații disproporționate unei persoane fizice, modifice succesiv limita garanției fără informare adecvată, majoreze plafonul creditelor până la niveluri imposibil de susținut, expună patrimoniul personal la executare totală.

În cazul de față limita garanției a crescut de la 450 000 lei la peste 17 150 000 lei prin acte adiționale semnate fără informare reală, încălcând art. 1663 Cod Civil,

- fidejutorul nu a fost informat asupra riscurilor.
- banca nu a verificat bonitatea acestuia (fapt confirmat în dosar).

Aceasta reprezintă o ingerință disproporționată asupra patrimoniului garantului.

4. Încălcarea principiului proporționalității (art. 54 Constituție)

Norma contestată este excesivă pentru că elimină în bloc protecția legală pentru o întreagă categorie de persoane fizice. Astfel creează un dezichilibru grav între scopul legitim (garantarea creditului) și sarcina impusă fidejutorului.

Fidejutorul poate fi urmărit integral și imediat, fără ca față de debitorul principal să fie realizate toate măsurile cum ar fi (vânzarea bunurilor). Prin această normă 1662 alin. (2) Cod Civil excluderea unor obligații a creditorului față de fidejutor (administrator, asociat) se ajunge la o discriminare și dezichilibru excesiv față de patrimoniul unei persoane, fără garanții minime.

Restrângerea nu este:

- a) Justificată – nu există niciun motiv legitim pentru care administratorii nu trebuie protejați.
- b) necesară – sistemele europene folosesc soluții moderate (informare obligatorie, consiliere independentă).
- c) proporțională – se elimină total un drept fundamental (informare, consimțământ liber).
- d) Excesivă, disproporțională și lipsită de garanții compensatorii.

5. Încălcarea principiului statului de drept (art. 1 alin. (3))

Statul de drept presupune echilibru contractual și protecția părților slabe.

Art. 1662 alin. (2) Cod Civil:

- Distorsionează raporturile contractuale;
- Permite supraîndatorarea persoanelor fizice;
- Încurajează abuzul de putere economică din partea instituțiilor financiare;
- Afectează securitatea juridică în relațiile de credit.

Pentru motivele expuse mai sus, solicităm Curții Constituționale declararea ca neconstituțională:

- *a textului “Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului” prevăzut de art. 1662 alin. (2) Codul Civil al Republicii Moldova, întrucât încalcă art. 1 alin. (3), art. 16, art. 23, art. 46 și art. 54 din Constituție.*

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

2. Referința BC VictoriaBank S.A.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții în prezenta sesizare sunt veridice.

Cu deosebită considerație,
Avocat Dicusar Tatiana

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHIERE

28 ianuarie 2026

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central

În componența completului:

Președintele ședinței, judecătorul Russu Natalia

Grefier Lozan Zinaida

examinând în ședință publică, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Covalenco Dumitru împotriva B.C. "VICTORIABANK" S.A., intervenient accesoriu "INOXPLUS" S.R.L. în procedura falimentului, cu privire la constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale abuzive,

constată:

1. La 12 mai 2025, reclamantul Covalenco Dumitru a chemat în instanța de judecată pârâta B.C. "VICTORIABANK" S.A., intervenient accesoriu "INOXPLUS" S.R.L. în procedura falimentului, solicitând constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale abuzive.
2. Pe cauza de față, reclamantul Covalenco Dumitru, prin intermediul avocatului Dicusar Tatiana, a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.
3. În motivarea cererii, reclamantul învederează că, în urma analizei referinței depuse de către partea pârâtă în coroborare cu cadrul legal normativ ce reglementează obiectul cererii, sintetizează existența incertitudinilor dictate de neclaritatea normelor care urmează a fi reținute la examinarea cererii de constatare a nulității absolute a clauzelor abuzive din contractele de acordare a liniei de credit și a clauzelor abuzive din acordurile adiționale la contractul de fidejusiune. Relevă că, ridicarea excepției de neconstituționalitate are ca obiect verificarea corespunderii constituționalității textelor de lege și anume Secțiunea a 5-a din Cod civil Dispoziții speciale privind garanțiile personale acordate de consumator. Susține că art. 1662 Cod civil are incidență directă la soluționarea cererii de chemare în judecată depusă.
4. În ședință, reprezentantul reclamantului, avocata Dicusar Tatiana a solicitat admiterea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.
5. În ședință, reprezentantul pârâtei B.C. "VICTORIABANK" S.A. a solicitat respingerea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.
6. ***Analizând motivele cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată consideră necesar de a o admite pentru raționamentele infra.***
7. Potrivit art. 12¹ alin. (1), alin. (2), alin. (3) Cod de procedură civilă, ***"În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de***

neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile. Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.”

8. Pe aceeași axă conceptuală se reține că, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a statuat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”
9. Din conținutul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă de drept civil:

Articolul 1662. Domeniul de aplicare

alin. (2) ”Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului.”

10. În art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, este consacrată, Curtea Constituțională: exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
11. Așa fiind, instanța reține că, obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție.
12. De asemenea, se reține că, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul reclamantului Covalenco Dumitru, avocata Dicusar Tatiana și prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.
13. Referitor la condiția ca norma de drept vizată să nu mai fi făcut obiectul controlului de constituționalitate, instanța reține că referitor la această normă legală nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
14. Analizând argumentele invocate în cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu reține impedimente pentru a solicita controlul de constituționalitate a normei de drept de la art. 1662 alin. (2) Cod civil.

15. Pentru considerentele care precedă, ținând cont că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecății, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța admite cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor de la art. 1662 alin. (2) din Codul civil ” *Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului*” și va sesiza Curtea Constituțională.
16. În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e :

Se admite cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale înaintată de reprezentantul reclamantului Covalenco Dumitru, avocata Dicusar Tatiana.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor prevederilor de la art. 1662 alin. (2) din Codul civil ” *Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului*”.

Se continuă examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de Covalenco Dumitru împotriva B.C. ”VICTORIABANK” S.A., intervenient accesoriu ”INOXPLUS” S.R.L. în procedura falimentului, cu privire la constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale abuzive până la pledoarii, care se amână până la soluționarea de către Curtea Constituțională a sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Russu Natalia